

REAGAVIMO Į SAVIŽUDYBĖS GRĖSMĘ ALGORITMŲ TAIKymo LIETUVOS SAVIVALDYBĖSE TYRIMAS

Tyrimo vadovė ir vykdytoja L. Hacker

Tyrimo vykdymo laikotarpis 2025–2026 m.

Tyrimo pagrindimas Lietuvoje savivaldybių lygmeniu skiriamas dėmesys reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmų įgyvendinimui nėra vienodas. 2023 m. duomenimis reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmai buvo patvirtinti 26 savivaldybėse iš 60. Mokslininkų teigimu, pagalbos sistema savivaldybėse vis dar yra menkai išvystyta ir dažnai nepajėgi efektyviai atsverti suicidogeninių veiksnių poveikį. 2024 m. sausio mėn. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-32 priimtame *Savižudybių prevencijos koordinavimo savivaldybėse tvarkos apraše* įtvirtintos nuostatos skatina savivaldybes rengti, tvirtinti ir periodiškai atnaujinti pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims algoritmus. Atsižvelgiant į šias rekomendacijas, vis aktualesnis tampa aiškumo užtikrinimas dėl algoritmų taikymo praktikoje.

Tyrimo tikslas – atskleisti reikšmingus veiksnius reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmų Lietuvos savivaldybėse taikymo procese.

Uždaviniai:

1. Apžvelgti reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmų taikymą Lietuvos savivaldybėse.
2. Atskleisti, kaip Lietuvos savivaldybių administraciniuose dokumentuose aprašomi reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmai.
3. Identifikuoti savivaldybių reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmų tobulintinus ir pritaikytinus aspektus, remiantis specialistų dirbančių su savižudybių prevencija patirtimi.

Tyrimo metodai. Tyrimo metu bus taikomi keli metodai. Bus atliekama anketinė apklausa, siekiant surinkti duomenis apie bendrą esamą situaciją Lietuvos savivaldybėse, susijusią su reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmais. Antrajame etape bus vykdoma savivaldybių savižudybių prevencijos dokumentų turinio analizė, siekiant išsiaiškinti, kaip administraciniuose dokumentuose aprašomi reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmai. Trečiajame etape bus atlikti pusiau struktūruoti interviu su specialistais, dirbančiais savižudybių prevencijos srityje, siekiant identifikuoti algoritmų taikymo savivaldybėse tobulintinus ir pritaikytinus aspektus, remiantis jų praktine patirtimi.

Laukiami rezultatai. Tyrimo rezultatai suteiks naujų žinių apie veiksnius, svarbius reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmų taikymo procese Lietuvos savivaldybėse. Gauti tyrimo rezultatai ir išvados bus vertingas įrankis, savivaldybėse dirbantiems specialistams ir savižudybių prevencijos koordinatoriams, kaip efektyviau planuoti ir įgyvendinti reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmus. Iš šio tyrimo bus parengtos rekomendacijos specialistams.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Psichikos sveikatos centro Savižudybių prevencijos skyriaus vadovė Lalita Hacker el. p. lalita.hacker@hi.lt